

ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת ה-19

השופט אליקים רובינשטיין

القاضي اليكيم روبينشتين

יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-19

رئيس لجنة الانتخابات المركزية للكنيست ال-19

ירושלים, כ"א בטבת תשע"ג
3 בינואר 2013

תב"כ 16/19

המבקשת: רשימת הבית היהודי בראשות נפתלי בנט –
מיסודם של האיחוד הלאומי, מפד"ל החדשה
לכנסת ה-19

המשיבים: 1. רשימת הליכוד ביתנו לכנסת ה-19
2. אתר Facebook

פניה בעניין תעמולת בחירות אסורה

החלטה

רקע

א. סעיף 10(ב)(5) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959 מורנו, כי:

"לא תהא תעמולת בחירות באמצעות מודעות מודפסות המתפרסמות בעתונים יומיים, בשבועונים או בירחונים, אלא בהגבלות אלה ... המודעה תישא את שמו ומענו של האדם האחראי להזמנתה, ואם פעל אותו אדם מטעם סיעה, רשימת מועמדים, מועמד כאמור בסעיף קטן (א)(3) או גוף אחר, תישא המודעה את שם הסיעה, רשימת המועמדים, המועמד או הגוף כאמור, או את האות או הכינוי של הסיעה או של רשימת המועמדים."

ב. זוהי בקשתה של רשימת הבית היהודי בראשות נפתלי בנט – מיסודם של האיחוד הלאומי, מפד"ל החדשה, המתמודדת בבחירות לכנסת ה-19. בבקשה נטען, כי ביום 1.1.13 פורסמו מודעות אצל המשיב 2 (צורפו לבקשה), הכוללות את תמונתו של מר נפתלי בנט, העומד בראש המבקשת, כשמאחוריו תמונות רבנים וכיתובים שונים, ובכללם "הרב זלמן שהטיף לסירוב פקודה עומד מאחורי הרשימה של בנט", "כמחצית

מרשימת מועמדי הבית היהודי נבחרה על ידי רבני 'תקומה' הקיצוניים ומחויבים להישמע רק להם", וכיוצא באלה.

בבקשה נטען, כי מודעות אלה "אינן נושאות כל זיהוי אודות מפרסם המודעות או כל פרט מזהה אחר", וזאת בניגוד להוראת סעיף 10(ב)(5) לחוק דרכי תעמולה. עוד נטען, כי נוכח העובדה שבשבוע שעבר פרסמה המשיבה 1 קמפיין אנונימי והיא הודתה בו בדיעבד, ונוכח העובדה כי ביום 1.1.13 פורסם קמפיין נוסף נגד מר בנט על ידי מועמד לכנסת מטעמה של המשיבה, "הרי שניתן להעריך סבירות גבוהה, כי גם הפעם המשיבה 1 היא זו שעומדת מאחורי פרסומים אלו, או מי שקשור אליה". אי לכך, עתרה המבקשת כי אורה למשיב 2 לחשוף "את כלל הפרטים הנוגעים לגבי מזמין מודעות אלו, לרבות זהות המזמין" וכן "כל פרט אחר הנוגע לפרסומות". כאשר למשיבה 1 עתרה המבקשת, ככל שיתברר כי עמדה מאחורי פרסום המודעות, כי אפעיל נגדה את סמכותי לפי סעיף 6 לפקודת ביזיון בית המשפט ואפסוק נגדה הוצאות לדוגמה.

ג. בהחלטה מיום 2.1.13 התבקשה תגובת המשיבים. בהודעת המבקשת מיום 2.1.13 (לפי החלטה) נאמר, כי היא פנתה למשיב 2 וזה הודיע לה כי "המודעות נשוא העתירה אינן מופיעות עוד אצלה [צ"ל אצלו – א"ר]".

ד. בתגובת המשיבה 1 מיום 3.1.13 נטען, כי חוק דרכי תעמולה אינו חל על פרסום מודעות באינטרנט, וכי "החובה שנקבעה בסעיף 10 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה) לפיה על המפרסם מודעה מודפסת על לוח מודעות, או בעיתונים, לפרסם במודעה את זהותו, אינה חלה על המפרסם מודעה באינטרנט". בהקשר זה הוזכרה בתגובה החלטתו של יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-16 ולראשות הממשלה, השופט (כתארו אז) חשין, בתב"כ 16/2001 ש"ס – התאחדות הספרדים העולמית שומרי תורה נ' ח"כ אופיר פינס, סגן יו"ר ועדת הבחירות המרכזית מיום 30.1.01. נאמר, כי "הואיל ואין מדובר בהפרה של החוק לא התייחסה המשיבה בתגובתה לשאלת זהות המפרסם והיא גם לא התבקשה לעשות כן".

הכרעה

ה. הוראותיו של חוק דרכי תעמולה שותקות באשר לתעמולת בחירות ברשת האינטרנט. בהחלטתי בעניין פרנקנטלר נ' עוצמה לישראל מיום 12.12.12 ציינתי, כי "החלטת השופט חשין [אליה נדרשה המשיבה 1 – א"ר] נדרשה לסמכות בחוק דרכי תעמולה, למצער לפי לשונו, אך עם זאת לא נעלה את הדלת בהקשרים מסוימים, הגם

שסברתי מכתחילה כי הדלת נעולה למדי" (ראו גם החלטתו של יושב ראש ועדת הבחירות לכנסת ה-18, המשנה לנשיאה ריבלין, בתב"כ 1/18 מיכאל איתן ו' תנועת קדימה, בהקשר סעיף 10(ב)(5) לחוק דרכי תעמולה, שאף היא לא נעלה את הדלת בפני החלת סעיף זה על פרסומי בחירות באינטרנט). לדידי, אין כל מקום לקביעה גורפת לפיה חוק דרכי תעמולה אינו חל פרסום מודעות באינטרנט, הן בהיבטים תוכניים (כאמור בהחלטה בעניין עוצמה לישראל) והן בהיבטים שאינם תוכניים, והדברים צריכים להיבחן בנסיבותיהם, ובשינויים המחויבים. כאשר לסעיף 10(ב)(5) אציין, כי על פניו איני רואה טעם, מבחינת תכלית החוק והשכל הישר, שלא להחילו על פרסומי מודעות באינטרנט. אין לכחד, כי החלה של הסעיף, על כל דקדוקיו, עלולה לעורר שאלות משפטיות, למשל מקום שעסקינן באתר אינטרנט המופעל שלא בישראל. מכל מקום, ככל שהדברים אמורים ברשימת מועמדים, איני רואה סיבה להבדיל, בהקשר סעיף 10(ב)(5) לחוק דרכי תעמולה, בין פרסומים בעיתונות ועל גבי לוחות מודעות לבין פרסומים באינטרנט. החלת הסעיף על רשימת מועמדים בודאי אינה מעוררת את קשיי האכיפה הנזכרים בסעיף 10 לתגובת המשיבה 1.

1. כאשר לפניה הקונקרטיה; נוכח הצהרתו של המשיב 2, כי המודעות אינן מופיעות עוד אצלו, אין מקום ליתן צו מניעה כנגדו. כאשר למשיבה 1, זו לא הבהירה בתגובתה האם היא עומדת מאחורי פרסום המודעות, אם לאו. אי לכך, מתבקשת המשיבה 1 להבהיר, עד יום 6.1.13 שעה 1200, האם היא עומדת מאחורי פרסום המודעות נשוא הבקשה. ככל שהתשובה לשאלה זו חיובית, מתבקשת המשיבה 1 להבהיר האם היא מתחייבת להימנע מפרסום הנוגד את סעיף 10(ב)(5) בכל אמצעי הפרסום, לרבות ברשת האינטרנט. לאחר קבלת עמדתה של המשיבה 1 תינתן החלטה משלימה.

ניתנה היום, כ"א בטבת התשע"ג (3.1.13).

אליקים רומינשטיין
שופט בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה-19